De Levende Natuur 9 (4):81-86 (1904)

naar de inmiddels wat bedaarde moeder toe en rust en kalmte is in de gelederen teruggekeerd.

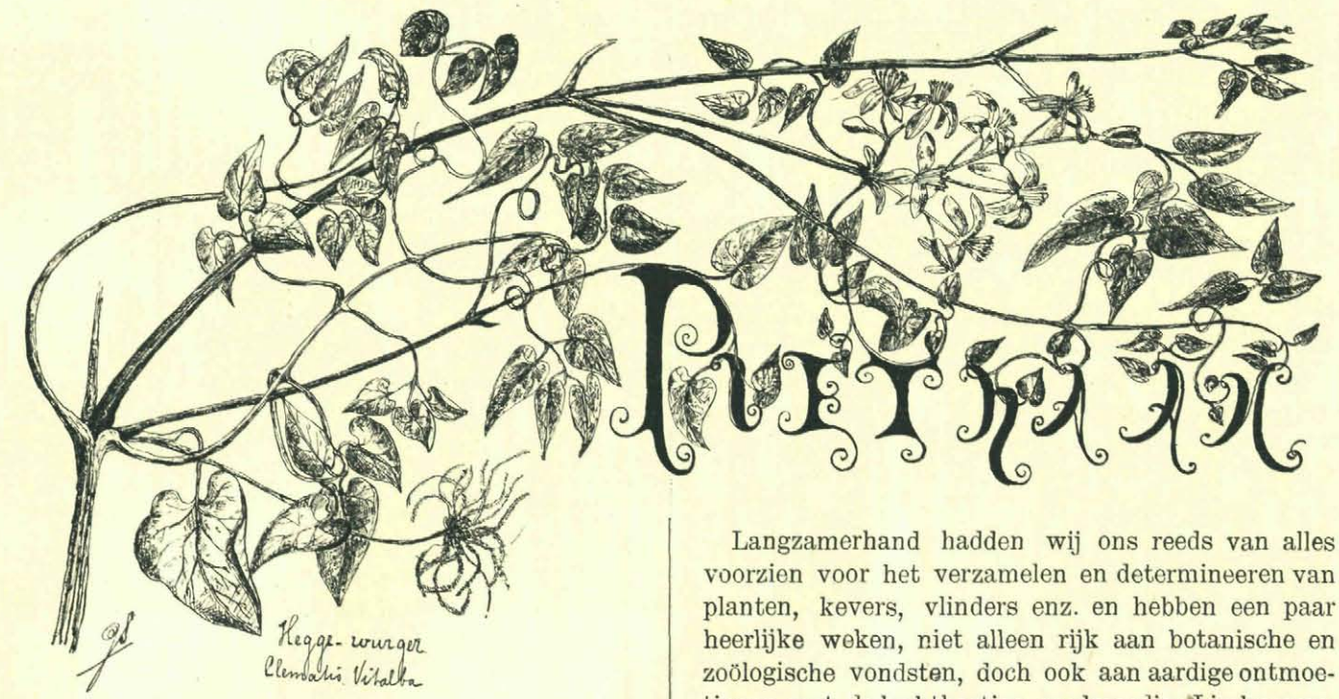
Naar aanleiding van mijn voordracht over de „Wilde Eend„ op een der vergaderingen van de Afdeeling Haarlem van de N. N. H. V., vroeg de heer Dr. Buekers mij, of het mij ook bekend was, hoe de in een knotwilg broedende eend haar jongen op den grond krijgt, op welke vraag ik het antwoord moest schuldig blijven, evenwel mij vast voornemende, er zoo spoedig mogelijk naar te informeeren.

In Augustus j.l. mocht het mij gelukken, een arbeidersjongen aan te treffen, die zelf aandachtig had toegekeken, hoe een eend achtereenvolgens haar elf jongen beneden bracht.

De eend nam de jongen een voor een op den rug, tusschen de beginpunten der vleugels en liet zich dan van een vooruitstekend punt van den kop des booms als een parachute naar beneden vallen om dan weer naar boven te vliegen, ten einde een ander jong te halen. Dat ging zoo elf keer achter elkaar, dus vaak genoeg om het goed waar te nemen.

En nu, het laatste woord van dit stukje is gauw gezegd. Dat ik mijn doel, waardeering voor en liefde tot de dieren te kweeken, wat nader gekomen zij, is mijn oprechte wensch. Mocht er iemand twijfelen aan de waarheid van een of ander, dan kan ik daartegen aanvoeren dat alles berust op eigen waarneming, terwijl een ieder uit onze streken, bekend op dit gebied, hem in hoofdzaak hetzelfde zou vertellen.

Haarlem, 25 Oct. 1903. J. VIJVERBERG.

Door stukjes in *De Levende Natuur*; door de bijvoeging achter zeldzame planten „alleen in Limburg„; en door geestdriftige verhalen van menschen, in dat mooie land geweest, vatten wij drieën het plan op, ook eens op excursie te gaan naar het Zuidelijkste punt van ons land. Uit eenige ons opgegeven adressen kozen wij Piet Haan, dat daar in een dal lag, ver van allerlei dorpen verwijderd, tusschen Wijlre en Vaals, in eene boschrijke omgeving.

Daar één onzer voorloopig verhinderd was, besloten wij, Lodewijk en Jeswiet, den eersten Juli maar vast vooruit te gaan, en Schouten zou dan spoedig nakomen.

Langzamerhand hadden wij ons reeds van alles voorzien voor het verzamelen en determineeren van planten, kevers, vlinders enz. en hebben een paar heerlijke weken, niet alleen rijk aan botanische en zoölogische vondsten, doch ook aan aardige ontmoetingen met de luchthartige, goedmoedige Limburgers, zoo gansch verschillend van ons Noord-Nederlanders, doorgebracht, en nu lijkt het ons het beste, uit dezen dagen de voornaamste zaken en treffendste tooneeltjes mee te deelen.

1 Juli. Begindag der reizen met vacantiekaarten. Drukte op 't station zoo'n eersten dag. Door een kleine oorzaak misten wij den trein 6.28 uit Haarlem, waarom we met die van 6.39 meegingen, die ons echter geen tijd liet, om in Amsterdam met al onze bagage over te stappen in den doorgaanden trein voor Maastricht. Daarom moesten wij ongeveer twee uur wachten, welken tijd wij ons echter wel ten nutte maakten. Naar Piet Haan werd getelegrafeerd

De Levende Natuur 9 (4):81-86 (1904)

en daar wij door het vroege morgenuur geen afscheid van de familie hadden kunnen nemen, deden wij dit nu per brief.

Eindelijk kon dan de tocht naar het beloofde land worden voortgezet. Onder gezelligen kout met onze medereizigers ging de tijd vlug voorbij. Wij letten echter wel goed op de ons voorbijsnellende landstreek.

Eerst na Amsterdam water en nog eens water, om Nieuwersluis een gedeelte van ons vaderland nog in wording en dan langzamerhand het andere gedeelte. Water ziet men al minder en minder; wilgen maken plaats voor beuken en eiken, deze weer voor sparren, dennen en boekweit; wij zijn in de onvruchtbare streken van ons vaderland. Hoe mooie gloed ligt er over die heidevelden, waarboven de ongerepte blauwe hemel zich welft, die alles onbeschermd overgeeft aan de brandende Julizon. Reeds langs de spoorbaan werden allerlei nieuwe planten door ons gezien, als voorboden van het schoone dat volgen zou. Alle reizigers verlieten langzamerhand den trein en zoo waren wij al spoedig alleen met een slapenden metgezel, wiens voorbeeld wij volgden, om bij Venlo te ontwaken. Vandaar werd onze trein een locaaltrein, die ongeveer een half uur te laat in Maastricht aankwam. Hier maakten wij voor het eerst kennis met het echte Maastrichter bier, dat met die warmte en droogte ons heerlijk verfrischte. Van Maastricht naar Wijlré—Gulpen ging het door het Geuldal met zijne aardige tafreeltjes. Overal langs den weg Robinia's en Colutea arborescens, de laatste bedekt met bloemen en blaasvruchten. Verder in de weiden veel populieren en langs de groote wegen esschen en iepen, die veel meer dan in Noord-Holland hunne takken omhoog staken, m. a. w. wier takken een zeer kleinen hoek opwaarts met den stam maakten en daardoor zeer gedrongen kronen hadden. Oorzaak? Aan het station werden wij gewacht door onzen gastheer, die ons afhaalde met zijn tentwagentje, bespannen met een zwaar Limburgsch paard en onder vroolijke kout ging het Piet Haan-waarts. Niet altijd verstonden wij het dialect, maar het gebruik van eenige Duitsche of Fransche woorden maakte, dat het gesprek toch vlotte.

Wat ons dadelijk opviel, was het groote aantal restaurationen langs den weg, in één waarvan wij pleisterden en meteen eens kennis maakten met eenige echte exemplaren van het gemoedelijk-gezellige, bierdrinkende-Limburgsche menschenras. Na wederzijdsch klinken en drinken op de „Santé" van „Madame", trokken wij verder en werden door de vrouw van den „Piet Haan" recht hartelijk ontvangen.

„Ge zijt vast hong'rig is 't nie?" klonk het, waarop een welgemeend „ja" volgde. Spoedig waren wij aangezeten buiten vóór de Wirtschaft. 't Was een heerlijke avond. Vóór het huis eenige weiden, tegen den berg graanvelden, afwisselend met dicht bosch, en verderop het kerktorentje van Orsbach. Stroomen goud van de ondergaande zon kleurden prachtig den hemel, alles zweeg bij het afscheid van de dagvorstin en diepe stilte heerschte rondom. De mooie schakeeringen van groen en geel losten zich in de verte op in een wazig van blauw-grijs, terwijl zacht, schuchter, als vond het 't jammer, de stilte te verbreken, het kerkklokje van Orsbach de menschheid aan het avondgebed herinnerde.

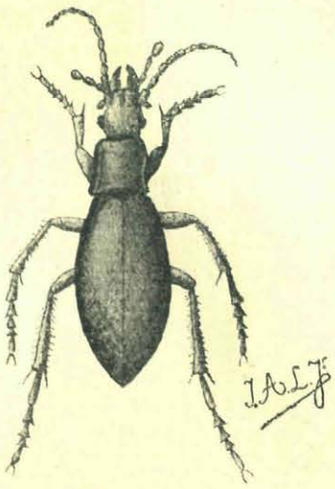
Die rust deed ons weldadig aan, en na nog een poosje genoten en een glas bier op ons aller welzijn gedronken te hebben, waarbij ook gedacht werd aan de Haarlemsche vrienden, gingen wij ter ruste, om den volgenden morgen om 5 uur te ontwaken.

2 Juli. Spoedig werd toilet gemaakt en, beiden in excursie-pak gestoken, gingen wij er op uit, na den inwendigen mensch eens flink versterkt hebben. De tocht was naar Vaals, langs de Maastrichterweg, een breede oude heerbaan, bestraat met de beruchte „kinderhoofdjes," reusachtige keien, aan weerszijden een macadampad. Deze straat, met hooge iepen, zware esschen en enkele eiken beplant verheft zich op sommige plaatsen boven het terrein, terwijl op andere plaatsen ze als het ware ingezonken was in de omringende heuvels.

Op dezen berm, groeide wonder wat moois, vooral voor ons, echte Noord-Hollanders, Kennemers. Vele lieve kinderen van Flora trokken onze aandacht. Campanula's, Hieraciums, Centaureas, Papavers gaven aan den wegberm tinten, met geen penseel weer te geven. Bloemen, vroeger nooit door ons gezien, deden ons de wandeling naar Vaals met spoed voortzetten, om des te gauwer op onzen terugweg nader met hen kennis te maken. In Vaals, eigenlijk een pleizier-stadje van Aken, trokken wij in ons luchtig costuum, met doelmatige, zij 't ook vreemde, hoofddeksels, de aandacht van velen. De weg voerde ook langs eenige steenbakkerijen en het zware werk van kleikneden door vrouwen ziende verrichten, konden wij ons best voorstellen, dat 's Lands Regeering daartegen is. Ons doel voor Vaals was azijn-aether te koopen om eventueel te vangen vlinders te dooden. Wij stevenden dus het heele stadje door, een aaneenschakeling van winkels en hôtels, en belandden eindelijk in een apotheek. En wat voor een! Zoo ouderwetsch hadden wij er nog nooit een gezien. De geheele wand bezet met witte potten waarop in gothisch schrift de namen. Van alles nog het ruwe materiaal, iets wat men in moderne apotheken niet zoo meer vindt. Cortex radicis granati, Fructus sambuci, Semen lini, Semen colchici, Foliae sennae etc. Vooral die groote potten met stroopen, echte likkepotten: Sir. aurantii, Sir..... bevielen ons erg. Bij dat alles paste de eigenaar

De Levende Natuur 9 (4):81-86 (1904)

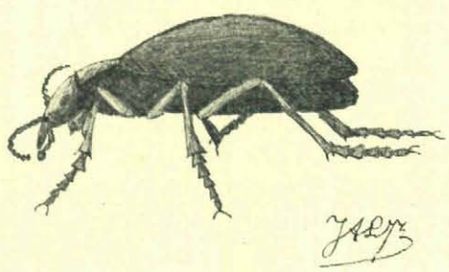
heerlijk, een witgebaard, dik man met een bril op den neus, die in half Duitsch, half Nederlandsch met ons koeterwaalde. Na betaling van onzen inkoop kregen wij Duitsch en Belgisch geld terug, welke manier van rekenen ons veel hoofdbreken kostte. Hierna ging het naar het postkantoor, om goede overkomst te melden en meteen No. 3 een beetje aan te porren ook in dit mooie land te komen. Op den terugweg zagen wij de typische karren met de deftige dikke paarden, die kalm voortstapten achter hun voerlui Deze loopen meest schuins links voor hun paard, zitten bijna nooit op de kar, en moedigen hunne dieren alleen aan met de stem. De zweep wordt alleen gebruikt om eens flink door de lucht te knallen, het vroolijk gerinkel der bellen begeleidend.

Carabus arvensis.

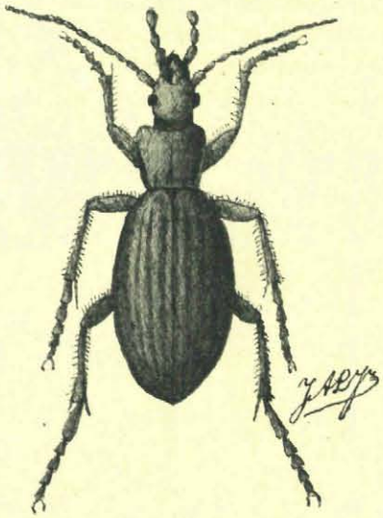
Op den terugweg werd op botanisch en entomologisch gebied veel moois ingezameld; o. a. tusschen het koren, vrouwenspiegel (Specularia speculum) met haar lichtgroen blad en overvloed van prachtig blauwe bloempjes, koornbloemen (centaurea cyanea), om Vaals zeer veel „Keizerbloemen" genoemd, omdat het de lievelingsbloem van Duitschlands heerscher is; varieteiten van het driekleurig viooltje en vooral vele Gramineae. Daaronder trokken vóóral twee de aandacht, n.l. de ragfijne Aira caèspitosa (windhalm) en het zware, logge huppelgras (Bromus sp.). Van de groote spleten, door de hevige warmte in den grond ontstaan, zocht ik die uit, welke uitkwamen in een greppel, en jaagde die met een in aether gedrenkt stokje af, naar den greppel toe. Alles wat beenen had, vluchtte en werd aan den greppelkant opgevangen, bekeken, en indien de moeite waard meegenomen.

Onder meer vlogen met een vaartje uit de spleten te voorschijn verschillende Carabidae (loopkevers), als Carabus convexus, Carabus auratus, Carabus arvensis, terwijl ook eenige staphylinen (kortschildkevers) zich lieten verschalken.

Carabus Convexus.

Verder langs de berm zeer vele Papilionaceae, o. a. Vicia hirsuta met 2 zaadjes in elk peultje, Vicia tetrasperma met 4 zaadjes in elke schok, V. sepium met prachtig gevulde bloemtrossen, haast nog mooier dan de eveneens veel voorkomende Vicia cracca, ook de V. angustifolia liet zich hier in groote hoeveelheden zien. Op een der korenvelden vooral veel Bolderik, Agrostemma Githago, heer overal „Kruk" genoemd en dan overal en nergens in afwisselende grootte, Mercurialis annua, het aardige bingelkruid, Chenopadiaceae in overvloed op ruigten, hier op de klei zeer forsch opgeschoten en dan sommige veldjes met een paarsche waas, een rook, als 't ware overtogen door veel exemplaren van Fumaria officinalis, die haar Nederlandschen naam van Aardrook op die wijze hooghield. Verder vele klaversoorten en dan iets dat wel de moeite waard was: Astragalus glycyphyllos, de hokjespeul. Deze plant groeide plat op den weg en wordt zooals ons telkens weer bleek, om die zonderlinge manier van groeien, „wegetrit" genoemd. Campanula rapunculus, C. rapunculoïdes, C. Trachelium en C. rotundifolia bengelden met hunne lieve blauwe klokjes en streden als 't ware om den voorrang. Plekjes fijn gras, daartusschen campanula's en rank opstijgend, eenige Vicia-soorten gaven een zeer sierlijk, aan vormen rijk geheel, dat den berm hier en daar met een doorzichtigen sluier overtoog.

Carabus auratus.

Thuis gekomen, sloegen wij nà den eten daad'lijk aan het determineeren. Het warme weer en de verre wandeling hadden er misschien schuld aan, hoe het kwam zullen wij in het midden laten, maar de zaken gingen niet vlot. Composieten maakte ons zelfs slaperig, redenen waarom wij naar de beek vóór het huis togen, om daar in het hooge gras, in de schaduw van zware wilde kersen een beetje op ons verhaal te komen. Aan de beek gekomen werden wij opeens weer een en al vuur. Prachtige smaragdgroene libellen zweefden daar tusschen het hooge Rietgras (Phalaris arundinacea). Na ettelijke keeren over de beek gesprongen te zijn, diende hetgeluk ons en werd één exempl. vermeesterd. Later bleek dit te zijn: Archaeopteryx virgo. Beiden legden wij ons ter ruste, maar zoo bij die snelstroomende

De Levende Natuur 9 (4):81-86 (1904)

beek, kwam onwillekeurig de gedachte bij mij op eens een voetbad te nemen. Dit verfrischte zoodanig, dat de lust tot slapen geheel verdween en, mijn metgezel in Morpheus armen latend, ging ik beproeven de entomologische collectie, zoo prachtig begonnen, met nog eenige exemplaren te verrijken. Eerst langs de beek vond ik, in groot aantal, Primula elatior, bijna alle in zaad, sommige nòg, of alweer in bloei, en iets verder reuzen van Dipsacus sylvestris. Wat schitterend mooie, decoratieve planten. De forsche stengels, het aanvatten wel eens leelijk te pas kan komen. Mij zal ten minste de eerste kennismaking met Dipsacus niet gauw uit de herinnering gaan. Typisch zijn de bladen onder de bloemstengels en op het midden geplaatst. Hare bladvoeten zijn vergroeid en vormen een schuitje waarin in de meeste gevallen water met daarin verdronken en rottende insecten gevonden werden. Deze diertjes waren op den gladden rand van het schuitje gekomen en uitgegleden. Zou de plant daar nog eenig voordeel van hebben, of zou dit vang-apparaat daar maar

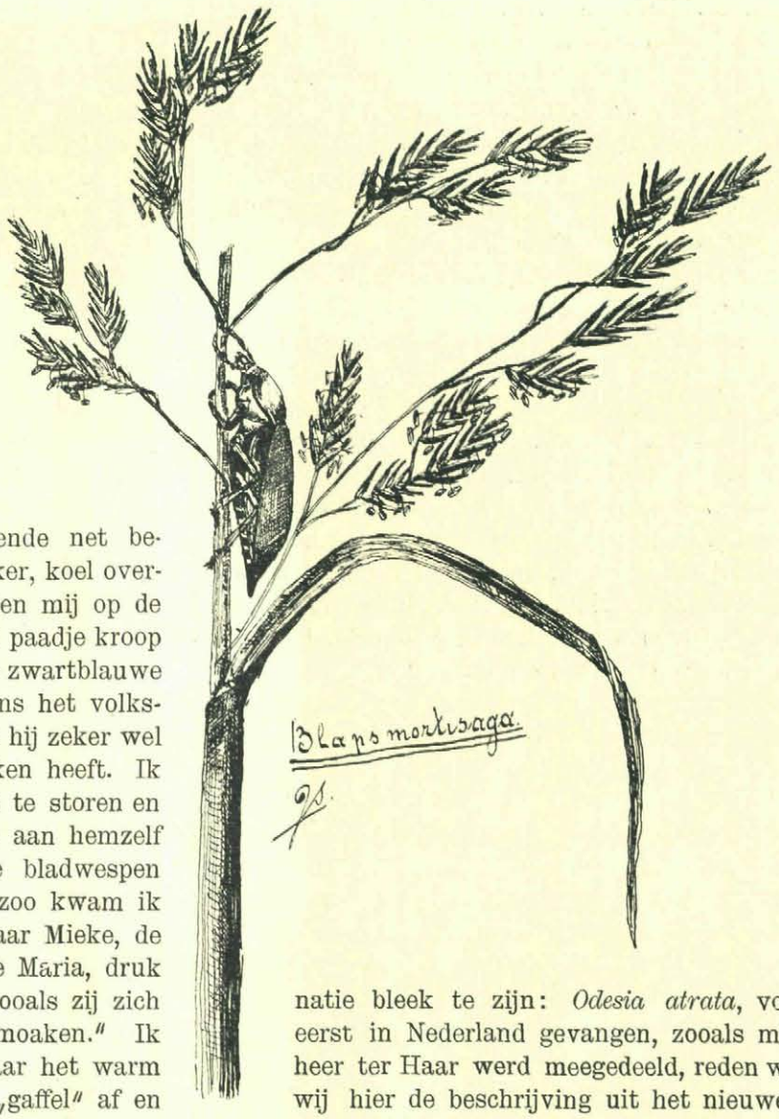

Astragalus glycyphyllos.

uit een rozet groote bladen recht omhooggaande, bezet met tegenoverstaande bladen en aan hun top dragend de langwerpige bloemhoofdjes, door een omwindsel van lange gedoornde schubben omgeven, zeer onregelmatig bloeiend met zacht lila bloempjes, verscholen tusschen de grijze omwindselschubben. De geribde stengels zijn geheel met doorns bezet, ook de groote glanzend groene bladen dragen aan den onderkant op de nerven zware doorns, die van den wortel-rozet aan beide kanten, waardoor de met deze eigenaardigneid onbekende verzamelaar bij zoo noodeloos zijn aangebracht? Booze tongen beweren, dat de plant zich werkelijk ermee voedt. Eenige, mij onbekende hommels, vliegen, bladwespen enz. werden vermeesterd. Ook zette ik een bloeddropje (Zygaena filipendula) na, doch dit dier werd het leven gered door de rood-bonte koe van onzen hospes, die mee ging vangen, welke hulp ik evenwel niet zoo gewenscht vond. Een smal paadje inslaande, waar ik twee gevoelige steken ontving van een schorpioen-vlieg, aan de zwarte banden op de voorvleugels kenbaar als Panorpa communis,

De Levende Natuur 9 (4):81-86 (1904)

kwam ik aan een in vollen bloei staand hooiveld, vanwaar een voor den entomoloog zoo welkom gegons mijn oor bereikte. Behalve deze gonzende insecten en piepende sprinkhanen en krekels vlogen hier vele vlinders van diverse kleuren van bloem tot bloem. Bevallige vorm en sierlijke vlucht gaven aan de vele rondzwevende Zygaena's een aristocratisch voorkomen, terwijl vele Pararge's en Epinephele's, zandoogjes door hun logge en lompe wijze van voortbewegen over zich een tintje van domheid wierpen, wat nog aangedikt werd door het feit, dat zij zich vrijwillig in het geopende net begaven. Van deze wei voerde een donker, koel overschaduwde paadje, waar de hazelnoten mij op de pet tikten, weer naar de beek. In dit paadje kroop traag tegen een grashalm op een mooie zwartblauwe kever, de Blaps mortisaga, die, volgens het volksbijgeloof den dood voorspeld, waaraan hij zeker wel zijn zijn lugubere achternaam te danken heeft. Ik was echter zoo wijs, mij daaraan niet te storen en zorgde, dat zijn ijselijke voorspelling aan hemzelf werd bewaarheid. Eenige grasgroene bladwespen werden hier ook buit gemaakt en zoo kwam ik aan de beek in een ander weitje, waar Mieke, de meid van den boer, met z'n dochterke Maria, druk bezig waren met hooi te keeren of zooals zij zich uitdrukten: „het heu op liniën te moaken." Ik werd uitgenoodigd, mee te doen. Daar het warm was, stond Maria mij gaarne haar „gaffel" af en in gespannen verwachting zagen beiden toe, hoe die stedeling zich wel zou weren. Reeds spoedig wilden geen van beiden gleuven, da'k das nie gemaok had," wat zij nu niet zoo erg vèr mis hadden. Maria ving nog een paar exemplaren van een klein zwart vlindertje, reeds op de vorige wei door mij buit gemaakt, waarvan de top der bovenvleugels een smal witbandje vertoonde en d na determi-

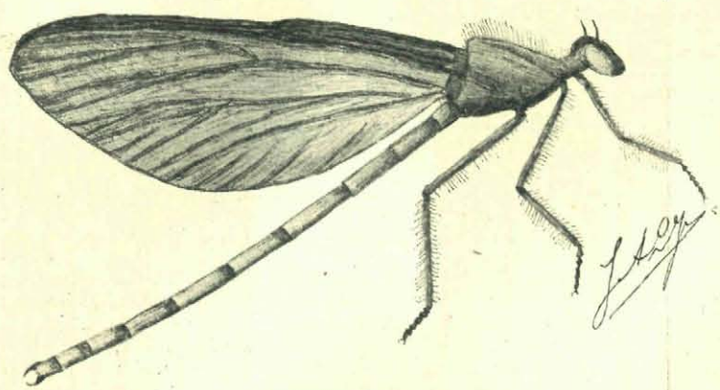
natie bleek te zijn: *Odesia atrata*, voor het eerst in Nederland gevangen, zooals mij door heer ter Haar werd meegedeeld, reden waarom wij hier de beschrijving uit het nieuwe werk van genoemden heer laten volgen: Behoort tot de Geometrideae, geslacht *Odesia* kleine teere vlinders, de vleugels met effen achterrand en alle gelijk gekleurd; de achtervleugels afgerond met ader 8 uit den wortel, dicht langs den voorrand van de middencel tot den voorrandshoek; de sprieten zijn ongetand. De rups is dun. heeft de vorm van een bladsteel en verpopt in een spinsel.

Atrata. De vleugels zijn zwart. ongeteekend, met witte franje om den voorvleugelpunt. (23—26 m.M.)

De vlinder vliegt in Juni en Juli en is verspreid over Europa (behalve in Nederland, de pool en het laagland van Frankrijk), Klein Azië, Midden en Noord-Azië.

De rups is groen, met lichtere zijde en donkere ruglijn; de 13e ring is donkerrood, zijlijn witachtig; zij leeft in Mei en Juni op ribzaad (Chaerophyllum), waarschijnlijk op de bloemen.

Exemplaren van dezen vlinder zijn aanwezig in de collecties van de heeren M.

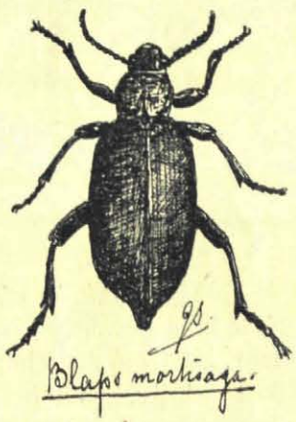

Archaeopteryx virgo.

De Levende Natuur 9 (4):81-86 (1904)

Stakman, M. Fick en J. D. Jeswiet te Haarlem.

Spoedig lag, ondanks de „wermte," alle heu op liniën en ging ik mijn vriend eens wekken. Deze was echter reeds verdwenen, daar, waar later bleek, Morpheus' armen hem te stevig omkneld gehouden hadden. Ik stapte dus alléén huiswaarts en onzen wirt thuis treffende, vroeg ik hem, waar zij hun drinkwater vandaan haalden, daar ik noch put, noch pomp had gezien. Hij voerde mij toen naar de kelder van het huis, waar tusschen het kalksteen een heerlijke bron opwelde en door een gat in den muur haar water naar buiten ontlastte, wat het aanzijn gaf aan een klein beekje. Een glas water willende scheppen, werd ik grappig verrast door de dolle kapriolen van dikke kikkers, die in de quelle waren, volgens Radermacher: „om hem rein te bewaren." Ondanks dat alles was het een heerlijke frissche dronk, in dat land van bier een ongekende versnapering. Daar de huisvrouw weg was naar boven (naar Lemiers) om koeken te bakken voor de daar te houden kermis, was er

een plaatsvervangster voor haar gekemen, mamsel Ida, die voor ons zeer goed verstaanbaar Hollandsch sprak.

Mijn reisgenoot kwam ook weer op het appèl en vertelde van een ijselijke droom, die hem zijn slaap ongenietbaar gemaakt had. Na een half uurtje gingen wij met boer Rademacher hooi binnen halen. Dat was leuk werk. De kar werd hoog volgeladen en door Max, het sterke paard, met het grootste gemak voortgesjord. Radermacher en ik laadden elk aan een kant en ook door mij liet Max zich leiden, mits hij bij den linker teugel gevat werd. Heerlijk was die gezonde spier-arbeid en na alles opgeladen te hebben, reden wij huiswaarts boven op het hooi. Op de weide hadden wij van herrn Radermacher een groot bos bloemen van Spiraea Ulmaria gekregen, volgens hem, de beste Thee, die in der Jegend existirte." (De beste thee, die in de streek voorkwam.) Dit werd dus weer een aanwinstje voor de collectie Theesurrogaten van het Koloniaal Museum. Opmerkelijk was het veel voorkomen in de wei, dus ook in het hooi van de herfsttyloos, Colchicum autumnale, een der giftigste planten voor het vee, reden waarom deze wei uitsluitend als hooiland dienst deed. Onze Wirt verzekerde, dat, gedroogd, de koeien er geen nadeel meer van ondervonden, doch ik wantrouw ten zeerste de groote vruchten, gevuld met de giftige zaden, Semen Colchici.

Wat werd er ná de de thuiskomst flink gegeten! Toen wij ons maal verorberd hadden maakten wij ons nog met het verven van een gedeelte van het huis verdienstelijk, daar de huisvrouw ons gezegd had, dat zij met het oog op de Lemierser kermis, „die venster wat most anstreichen."

Daarna gingen wij buiten nog rustig genieten van den heerlijken avond, om, na bij lamplicht nog wat gedetermineerd te hebben (o.a. de kevers en eenige vliegen), ons ter ruste te leggen, terwijl ik nog eerst dezen dag, zoo rijk aan nieuwigheden, zou boeken.

J. JESWIET.

(Wordt vervolgd).

Vragen en Korte Mededeelingen.

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Vergadering 26 April 1904 in de Diergaarde.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering, waarna de heer v. d. Hoop een aantal meer of minder zeldzame coleoptera laat rondgaan, door zeven bij Rotterdam gevangen.

De heer J. G. Zöllner vertoont twee ex. van de zoo zeldzame *Dianthoecia albimacula* Bkh., door hem gekweekt uit bij Scheveningen gevonden rupsen.

De heer De Koning geeft een overzicht van de lagere planten, die voorkwamen in vervuild water, geschept uit een sloot langs den Bergweg onder Hillegersberg. De meeste soorten behoorden tot de Nostocacae, waarvan spr. enkele Oscillaria-soorten, Spirulina major en een Anabaena-soort, en tot de Schizomycetes, waarvan hij een paar Beggiatoa-soorten benevens Spirillum volutans liet zien.

De heer Jansen bespreekt en vertoont de inlandsche soorten van het geslacht Lemna.

De heer Lindemans doet eenige mededeelingen aangaande het genus *Charaxes* O. behoorende tot de fam. der Nymphalidae, en geeft eenige zeer interessante soorten rond: Ch. Pyrrhus L., var. Jovis Staud ♂ en ♀ (Batjan) Ch. Polyxena Cram. ♂ en ♀ (Batjan) Ch. affinis Butler ♂ (Celebes), Ch. Jalyssus Felder (Sumatra) Ch. Delphis Dbd. (Sumatra) en Ch. Jasius L. ♂ en ♀ (Corsica).

De heer Haverhorst brengt ter tafel eenige zeer fraaie, groote Zuidafrikaansche spinners (o.a. de langgestaarte, zeegroene Actias mimosae Boisd). Verder vertoont hij sluipwespen (Microgaster spec.) verkregen uit rupsen van Boarmia lichenaria Hfn., en wijst er op, hoe ook hier weder blijkt, dat de meest volkomen mimicry niet in staat is, het dier tegen sommige vijanden te beveiligen.

De heer Wachter brengt in herinnering de overbekende Cytisus Adami, de bastaard van C. Laburnum en C. purpureus; een dergelijk geval bij een Rumex, beschreven in *De Levende Natuur*, V pag. 255, waar enkele takjes de bladen en vruchten van R. conglomeratus Murr, en andere die van R. obtusifolius L. droegen, om vervolgens takken te demonstreeren van een Salix, 17 April gevonden door den heer Jansen en hem te Pernis.